

ARDEALUL = = JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

REDAȚIA:
Str. G. Mărzescu Nr. 20

Abonamentul pentru Instituții și Autorități: 700 Lei pe 1 an
Advocați : 500 Lei pe 1 an
Magistrați : 400 Lei pe 1 an

Anunșuri și reclame după tarif

Administrația la
Radio Reclame România S. A.
Str. Iuliu Maniu 3.
Telefon: 630

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul revistei

AL. ULVINIANU

Consilier la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Consilier la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului din Cluj și vicepreședintele Uniunii Avocaților din Țară

S U M A R :

1. Jurisprudențe civile cu adnotare	de Al. Ulvianu	4. Jurisprudențe procedurale
2. Jurisprudențe comerciale cu adnotare	de Ioan I. Predovicu	5. Jurisprudențe la legi speciale.
3. Jurisprudențe penale cu adnotare	de Ion Viorean	6. Informații.

Nu se publică decât hotărârile instanțelor de recurs, iar ale instanțelor de fond numai cele cenzurate de instanțele superioare sau remase definitive

Colaboratorii din anul 1931:

dr. Partenie Crișan

Al. N. Gane
primpreședintele Consiliului Legislativ

dr. Aurel Iancu
magistrat Trib. Lugoj

Dr. Kovács Nicolae
magistrat

Petru Malor
șefjudecător la Judecătoria Mixtă Lugoj

Mihai Gh. Mușătescu
judecător Deta, Timiș

Dr. Munteanu

Dr. Carol Nesselrode
judecător consilier

Titus D. Panu
Consilier la Curtea de Apel Brașov

I. Postulache
judecător Hațeg

Liviu Teclu

dr. Ioachim Tolciu
adv. Cluj

Dem. Țigoianu
magistrat

Nicolae G. Vasilescu
advocat, Deputat

Banca Ardeleană și Cassa de Economii S. A. R.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată în anul
1894

Este cointerată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta

Sucursale:
Arad, Brașov, Oradea, Sibiu,
Târgu-Mureș, Turda

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.
CLUJ, PIAȚA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei
77,000,000

7
SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOSÂN.

Efectuază
avantajos
orice afa-
ceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de tranzacțiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

Capital: Lei 50,000,000
Fonduri: Lei 20,000,000

Legături directe cu America!

Jurisprudențe civile

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a.

Sedința dela 25 Mai 1923

Decizia No. 277.

In Materie de stabilirea paternității pârâtul numai atunci poate scăpa de urmările faptei sale, dacă și întrucât produce astfel de probe din care rezultă că reclamanta a dus în decursul timpului critic o viață desfrântă, deci dând curs cu totul liber pasiunilor sale sexuale în mod cu totul nerușinat.

NOTA. Din deciziunea de mai sus se vede că speța constă în pretenția unei femei îndreptată contra unui bărbat de a fi obligat să suporte cheltuielile întreținerii copilului natural, născut din raporturile sexuale dintre dânsii. De remarcat este împrejurarea, că părțile cari s-au judecat, sunt din teritoriul de aplicațiune al Codului Civil Austriac, așa că chestiunea este interesantă, prin faptul că Inalta curte decide în sensul că și în această parte a Ardealului, bărbatul scapă de obligațiunea întreținerii copilului său natural, dacă dovedește viața desfrântată a femeii, mama copilului, cu alte cuvinte „*exceptio plurium concubentium*” are aplicațiunea și pe teritoriul guvernat de Codul Civil Austriac.

Atât după dispozițiunile Codului Civil Austriac, cât și după acelea ale Dreptului privat Ungar copilul natural este străin de acela care le-a procreiat, legea nepresupunând nici o legătură de sânge între aceste două ființe. O asemenea legătură ambele legiuri o recunosc numai între copilul natural și mama lui, bazată pe faptul nașterii.

Aceasta fiind situația copilului natural față de părintele său, C. C. A. prin art 163 admite numai o prezumție de paternitate naturală, așa că despre dreptul de a căuta și a stabili paternitatea naturală în adevăratul înțeles al cuvântului cum depildă este prevăzută în legea franceză din 16 Noemvrie 1912¹⁾ în sistemul Codului Civil Austriac nu se poate vorbi.

Singurul drept al copilului natural, recunoscut de lege, față de părintele lui natural este acela al unei creanțe alimentare, care se apreciază în raport cu starea materială a tatălui, avându-se în vedere starea socială a mamei.

In scopul stabilirii acestui drept — la atât re-

¹⁾ După această lege, căutarea paternității este admisă:

a) In caz de viol și răpire, când evenimentul coincide cu epoca concepției copilului. b) In cazul seducerei femeii prin manopere doloziive: abuz de putere, promisiuni de căsătorie ori logodnă etc. existând un început de probă serioasă. c) Când din scrisorile bărbatului rezultă o marturisire neequivocă a paternității. d) Când pretinsul tată și cu mama copilului au trăit în concubinaj în mod notoriu în timpul critic al concepției copilului. e) In cazul când pretinsul tată a prevăzut sau a participat la întreținerea și educația copilului înainte călitate.

dus — copilul are de făcut o singură probă, astfel cum arată art 163 C. C. A., aceea a faptului material al coabitării a pretinsului tată cu femeia care l-a născut, și că acest fapt s-a întâmplat în timpul critic prevăzut de lege și pe acest fapt legea întemeiază, în favoarea copilului, prezumțiunea paternității naturale.— Și fiindcă totul se razimă pe o prezumție Jurisprudență a decis, că în dispozitivul sentinței nu se enunță stabilirea paternității.

Odată faptul acesta dovedit, pârâtul nu are nici un mijloc de apărare, decât proba imposibilității procreării, lucru greu de dovedit, căci excepțiunea *plurium concubentium*, care este admisă în Dreptul Privat Ungar, ca și în Codul German și în cel Elvețian, în Codul Civil Austriac nu este admisă, așa că în sistemul acestei din urmă legiuri, o femeie, în numele copilului ei natural, este admisă să cheme în judecată pe ori care dintre bărbații cu care a avut contactul în timpul critic spre a-i pune în sarcină obligațiunea să întrețină copilul, dispozițiune care într'adevăr, a atras critici, cărora însă li s-a opus necesitatea de a se da copilului, un protector al existenței lui în cei dinți ani. (12—14 ani).

Iată însă, că și în teritoriul de aplicațiune al codului civil austriac, i-și face drum — și într'adevăr mai de mult încercat²⁾ jurisprudența în sensul, că atunci când se dovedește că femeia, în timpul critic, ducea o viață desfrântată, ca profesiune, în asemenea caz, excepțiunea „*plurium concubentium*” constituie un mijloc de apărare pus la îndemâna bărbatului pentru a se apăra de obligațiunea plății alimentelor copilului, chiar și atunci când se dovedește că avut raport sexual cu mama copilului în timpul concepției.

Dar paré că Inalta Curte adoptă ca constantă această interpretare a dispozițiunilor Codului Civil Austriac, căci prin Deciziunea No. 409 din 28 Aprilie 1922³⁾ implicit spune acelaș lucru când zice: „Deci urmează că instanța de fond fără violarea de drept a condamnat pe intimat la sporirea pensiunii alimentare în cazul prezent cu atât mai ales pentru că și Inalta Curte se află de această părere a instanței de fond; *că faptele dovedite în sarcina reclamantei în cursul procesului nu constituie lipsă desăvârșită a pudorii feminine*”. Iar d. Ștefan Laday, în nota sa de sub această deciziune își dă părerea în felul următor: „In dreptul ungu-resc nu se admite acțiunea, dacă femeia duce viață desfrântată; ca dovadă pentru aceasta, în genere se consideră o atare purtare a femeiei din care se poate constata „lipsa desăvârșită a pudorii feminine” (cum se exprimă C.C.). *Pe teritoriul C. C. A. aceasta regulă nu se aplică. Când însă se dovedește că mama copilului era, în timpul coabitării, femeie prostituată, nu se poate cere întreținere nici pe teritoriul C. C. A.*”.

In ce privește C. C. A., ne îndoim de exacti-

²⁾ C. Tg.-Mureș 1903. G. 46. Laday cod adnotat I. p. 269.

³⁾ Laday loc citat.

tatea acestei soluțiuni. Gradul mai mare sau mai mic al relei conduite a femeii nu poate fi de natură să lipsească pe copil de un drept așa de sacru pe care legea i-l recunoaște lui, iar nu femeii ca despăgubire.

Dreptul copilului la alimente în contra părintelui și obligațiunea acestuia de a suporta această sarcina se naște *exclusiv* dintr'un fapt material, după cum s-a arătat, și așa fiind, nu s'ar putea explica, întrucât legătura de drept existentă, între copil și părinte, să fie influențată de culpa personală a mamei copilului întru atât, încât să exoneraze pe părinte de obligațiune impusă de lege. Așa fiind interpretarea dată legii în sensul că conduita rușinoasă a mamei creiază o decădere a copilului din drepturile lui, constituie o excepțiune gravă adăogată legii, și care duce la un rezultat pe cât de nelegal, pe atât de injust.

În practică însă, Judecătorii fondului, având dreptul de suverană apreciere a valorii probelor invocate și administrate de o femeie pierdută, pensionara unei case de toleranță bunăoară, care ar susține că în timpul critic, a avut contact și cu reclamantul care ar tăgădui faptul pretins, desigur, că în asemenea caz, Judecătorii cu greu s'ar decide să dea crezământ declarațiunilor martoriilor, oameni de aceeași sau aproape de aceeași situație socială cu reclamanta și vor respinge acțiunea, căci faptul nu este dovedit și deci prezumția paternității naturale nu este stabilită, însă o asemenea soluție dată litigiului nu ar justifica existența excepțiunii, *plurium concubentium* pe teritoriul de aplicațiune a C. C. A., care nu o admite în nici o ipoteză.

Desfrânarea femeiei are însemnătate în soluționarea cauzei numai ca *chestiune de fapt*, căci o asemenea circumstanță constituie o greutate în stabilirea faptului generator al prezumțiunii paternității naturale, dar în cazul unei recunoașteri complete a pârâtului, că el a avut raport sexual cu femeia în timpul critic, credem că în asemenea împrejurare este exclusă îndepărtarea copilului de la dreptul de alimente.

Al. Ulvinianu

Consilier la Curtea de Apel Cluj

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA III-a

Nr. C. III. 1255/21/1931.

Recurs. - Întreținerea copilului natural înainte de intentarea acțiunii. - În a cui sarcină cade? Art. 176 C. C. A.

Contra sentinței Tribunalului a făcut recurs pârâtul cerând casarea sentinței și admiterea acțiunii, dela data intentării acțiunii, 14 Ianuarie 1926, și nu dela 14 Ianuarie 1923, pe motiv că s'a violat art. 167, 168 c. c. a. și jurisprudența constantă, nu cum s'a admis acțiunea cu 3 ani înainte de intentarea ei.

Violarea art. 508, 425, 426 pr. c. prin nesistarea reciprocă a cheltuielilor de judecată și neobligarea reclamantei la cheltuieli de apel.

Având în vedere că din sentința tribunalului

rezultă următoarele:

Reclamanta a înaintat acțiune civilă contra pârâtului pentru a recunoaște paternitatea copilului natural Simion Bintiutan născut la 15 August 1922 și a fi obligat la plata unei pensii alimentare de 1200 lei lunar până la împlinirea de 14 ani a copilului.

Că judecătoria de ocol a admis în parte acțiunea obligând pe pârât a plăti câte 400 lei lunar pensie alimentară cu începere dela 15 August 1922.

Că această hotărâre a fost atacată cu apel de pârât care s'a admis în parte de Trib. nesocotindu-se timpul de întreținere dela 14/I/1923 și s'a obligat apelantul la plata sumei de 2400 lei cheltuieli de apel.

Că pentru a da această soluție Tribunalul a constatat în fapt că reclamanta a avut relații sexuale cu pârâtul, că din relații reclamanta în termen legal a născut un copil și că pârâtul fiind tatăl natural l'a obligat la plata cheltuielilor de întreținere a copilului.

Că în ceiace privește data obligației alimentare, Tribunalul nu a admis data nașterii copilului, căci au trecut mai mult de 3 ani și s'au prescris ci data de 3 ani înainte de intentarea acțiunii în care timp aceste cheltuieli nu s'au prescris.

Văzând primul motiv de casare.

Având în vedere că în conformitate cu art. 167 c. c. a. tatăl natural este obligat la întreținerea copilului natural, iar dacă acesta nu este în stare să întrețină copilul, obligația trece asupra mamei.

Considerând că *din obligația impusă de legiuitor ca tatăl să suporte întreținerea copilului natural și în lipsa lui sau dacă nu este în stare să întrețină copilul s'o suporte mama, s'a desvoltat și stabilit principiul că cheltuielile de întreținere făcute de mama pentru copilul natural înainte de intentarea acțiunii, nu se poate recupera dela tatăl natural, căci sunt presupuse ca făcute în baza obligației sale legale afară de cazul când se va dovedi că din just motiv nu a putut intenta acțiune.*

Având în vedere că reclamanta nu a avut nici un just motiv care a determinat-o să întârzie cu intentarea acțiunii, așa că cheltuielile de întreținere nu le poate cere de cât dela intentarea acțiunii Trib. admitând cheltuielile de întreținere cu 3 ani înainte de intentarea acțiunii a interpretat greșit art. 167 c. c. a. așa că recursul fiind întemeiat asupra acestui punct s'a admis și Curtea judecând în fond, conform l. c. casatie a hotărât conform dispozitivului, obligând pârâți să plătească cheltuielile de întreținere de la data intentării acțiunii, 14 Ianuarie 1926. Motivul 2 de recurs, Curtea l'a respins ca nefondat, căci Tribunalul bine a judecat necompensând cheltuielile de judecată, deoarece pârâtul a dat ocazie la proces și a făcut și apel contra hotărârei judecătorului de ocol, pe care l'a pierdut și conform art. 426 și 508 pr. c. trebuie să suporte cheltuieli de prima și ultima instanță.

Preș. ss. Victor Popp, Rap. ss. C. Filipescu, Vot. ss. Dr. Kerner, Gref. ss. Hurghis.

Testament făcut de un bolnav de paralizie generală. Valabilitatea dacă este făcut în momente lucide. Starea de luciditate, chestie de fapt

Este inexactă în drept susținerea recurentului că, starea de luciditate a testatorului trebuia să fie stabilită în mod precis numai prin experți, de oarece paragr. 576 proc. civ. nu spune că numai prin experți se poate hotărî în astfel de cazuri, ci prevede că *stabilirea se poate deduce din experți și orice alte probe, așa că, cu drept cuvânt a putut decide în speță instanța de apel — sprijinindu-se pe expertiza doctorului coroborată cu depunerile martorilor, care afirmau în mod precis și categoric cum să testatorul a fost în deplinitatea minții atât în timpul cât și după facerea testamentului, până la moarte*; că deci testatorul fiind în toate mințile la facerea actului litigios, acest act este valabil și prin consecință acțiunea în anulare pornită de recurenți nu are temei legal pentru a putea fi admisă.

Referitor la îndepărtarea părerii celuilalt doctor este a se constata că *este un atribut suveran al instanței de fond de a înlătura acele probe ce nu le crede utile cauzei, sau nu o conving, cu o singură obligațiune, aceea de a motiva pentru ce înlătură proba*, ori, în speță, Curtea de Apel motivează pentru care motiv nu pune temei pe opinia exprimată de ultimul doctor și în această situațiune, instanța a satisfăcut obligațiunea legală a motivării așa că și din acest punct de vedere motivele de casare devin neîntemeiate.

(Cas. I, dec. 949 din 19 Martie 1930.)

Jurisprudențe comerciale

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA II-a

No. C. II. 798/1931/7.

Recurs. - Cambie emisă în alb în vechiul Regat. Plata în Ardeal. - La ce condițiuni de forma trebuie supusă. - Când o asemenea cambie este considerată ca domiciliată. - „Plata la avocat”. - Contra cui trebuie făcut protestul. Art. 96 C. Com. Ard. și 270 și 273 C. Com. Rom.

Reclamantul Leu Gligor a făcut recurs contra sentinței No. Ca. 957/1930 a tribunalului Cluj, secția III. în proces cu pârâțul Cova Ilie.

Reclamantul a cerut casarea sentinței tribunalului și cheltueli de judecată, iar prin motivele de casare a invocat violarea art. 96 din Legea Cambială din Ardeal și art. 270 C. Com. Rom. de oare ce instanțele de fond au considerat de nevalabilă cambia din proces, luându-se în vedere dispozițiile Codului de Comerț Român. De asemenea, violarea art. 113 și 99 Leg. Camb. din Ardeal, de oare ce tribunalul n'a considerat cambia, ca o cambie domiciliată, și bazat pe această considerațiune a conchis la nevalabilitatea protestului.

Pârâțul a cerut respingerea recursului cu sepe.

Motivele de casare sunt nefondate.

Reclamantul Leu Gligor, în baza cambiei protestată de 13.000 lei, emisă în Câmpina, la 20 Noemvrie 1929 de Petre Hodor în ordinul lui Todor Handra și girată de acesta, lui Coza Ilie și apoi transmisă prin gir reclamantului, a cerut și Judecătoria a emis mandatul cambial de plată atacat cu excepțiuni de către Ilie Coza.

Judecătoria a admis excepțiunile și a scos din vigoare mandatul, iar tribunalul a confirmat sentința primei instanțe adoptându-i motivele și astfel instanțele de fond stabilesc în fapt, că aceasta cambie a fost emisă în alb, în Câmpina, jud. Prahova, și deci în privința condițiilor de formă, cambia este supusă legii în vigoare în Vechiul Regat. Că reclamantul a recunoscut, că ulterior a completat cambia cu numele beneficiarului și deci conform art. 270 p. 3. și 273 C. Com. Rom. este lipsită de efectele speciale ale cambiei. Instanța de fond constată de asemenea, că pe cambie este menționat „plata în biroul adv. dr. Eugen Koleszár Huedin” și astfel potrivit art. 286 C. Com. Rom. cambia nu poate fi considerată, ca o cambie domiciliată și deci emittentul Petre Hodor a înțeles să facă plata în acel birou și prin urmare protestul trebuia făcut contra emittentului, iar nu contra avocatului cum s'a făcut de unde consecința că acțiunea de regres este perdută.

Considerând, că din dispozițiunile art. 96 din legea cambială din Ardeal, rezultă, că în privința condițiilor de formă a unei cambii îi sunt aplicabile dispozițiile legii în vigoare ale locului unde a fost emisă, iar în privința transmisiunii prin gir, a efectelor transmisiunii și cele referitoare la plată, acestea sunt supuse legii locului unde transmisiunea s'a întâmplat și unde plata trebuie efectuată. Că dar, o cambie emisă în Vechiul Regat, și a cărei plată trebuie făcută în Ardeal, ea trebuie să îndeplinească condițiile de formă pretinse de legea comercială a Vechiului Regat, iar în privința efectuării plății și a protestului de plată, au a se observa dispozițiile codului cambial din Ardeal.

Având în vedere, că în speță, în afară de considerațiunea, că reclamantul a recunoscut, că domiciliază în Câmpina, unde exercită comerț, dar în fapt este stabilit, că această cambie a fost emisă în alb, în orașul Câmpina, și că ulterior a fost completată, scriind numele beneficiarului, iar conform art. 273 p. 3. din Cod. Com. Rom. pentru ca o cambie să fie valabilă, între alte condițiuni esențiale cerute de lege, este și aceea, ca încă dela confecționarea și emiterea ei, în cambie să se arate numele persoanei sau a firmei primitorului.

Că dar, instanța de fond, stabilind această stare de fapt, printr'o bună aplicare a art. 96 din Cod. Comb. din Ardeal, și printr'o justă interpretare a art. 270 C. Com. Rom. a hotărât că efectul este lipsit de condițiunile esențiale ale unei cambii valabile și aceasta lipsă instanța de fond trebuia să o abserve din oficiu, și astfel fiind aceasta parte a motivului de casare este nefondată.

Considerând, că atât conform art. 286 C. Com. Rom. cât și conform art. 24 din cod. camb.

din Ardeal, pentru ca o cambie să se considere ca domiciliată, trebuie să conțină indicațiunea locului de plată, altul decât reședința acceptantului sau emitentului, cum și indicațiunea persoanei, prin mijlocirea căreia se va face plata. Că deci expresiunea „plata la avocatul...” nu este suficientă spre a se înțelege, că acea persoană era însărcinată cu facerea plății, și deci protestul pentru neplată trebuia făcut, nu în contra aceluia avocat, ci în contra emitentului cambial obligat la plată.

Că dar, tribunalul constatând față cu mențiunile de cambie, că acesta nu este o cambie domiciliată, și că protestul s'a făcut în contra unei persoane străine, iar nu în contra emitentului cambiei, printr'o bună aplicare a citatelor texte de lege a considerat protestul nevalabil, și în consecință și aceasta parte a motivului de recurs este nefondată.

Pentru aceste considerente Curtea a respins recursul și conform art. 543 c. pr. civ. a obligat pe reclamant la cheltuieli de judecată.

Cluj, la 8 Decembrie 1931.

Președinte: ss. Dr. Ioan Papp, Raportor: ss. Ulivianu, Votant: ss. Balás, Grefier: ss. Mureșan

ADNOTARE. În deciziunea, pe care o însoțim cu această notă, s'a pus chestiunea, dacă o cambie care a luat ființă în Vechiul Regat și în care lipsea numele persoanei primitivului, la facerea cambiei, iar locul plății era în Ardeal, poate fi realizată pe cale judecătorească sub regimul legii cambiale din Transilvania, în calitate de cambie și care este soarta declarațiunilor ce au fost trecute pe ea, posterior și în Ardeal.

Cum se poate vedea, instanțele judecătorești de la judecătoria până la Curtea de Apel, au constatat că o asemenea cambie este lipsită de efectele speciale ale unei cambii și că obligațiunile posterioare în speță, girul, scrise pe cambie în Ardeal sunt valabile pentru că au trecut la examinarea valabilității protestului.

Noi nu ne vom ocupa aici cu discuțiunea soluțiunei date de această deciziune, ci vom profita de prilejul publicării ei spre a examina, în parte, situația legislației noastre privind materia conflictelor de legi relative la cambie.

Vom anticipa că sistemul legii acum încă în vigoare în Transilvania este propus a face parte din viitoarea lege cambială română, ceea ce rezultă din felul cum este redactat art. 4 din anteproiectul codului comercial, cu privire la capacitatea de a se obliga prin cambii și art. 5 și 6. privitoare la condițiunile esențiale de formă ale unei cambii sau obligațiuni cambiale și la formele necesare pentru păstrarea sau exercitarea drepturilor derivând din cambie. Comparând aceste texte cu art. 95, 96 și 97 din legea cambială din Transilvania¹⁾ asemănarea este evidentă.

¹⁾ Anteproiectul codului comercial I. Fințescu. Cambia, vol. II. pag. 228 Art. 4. Capacitatea unei persoane de a se obliga prin cambie se determină după legea statului

Ne mărginim, însă, să vorbim acum numai despre felul cum trebuie să se aplice legea în privința condițiunilor de formă a le cambiei sau obligațiunei cambiale și în privința formelor actelor de conservare a drepturilor derivând din cambie.

Rămâne pentru altă ocazie discuțiunea asupra:

1. Creanța (obligațiunea) cambială, drepturile și obligațiunile isvorând din cambie, cari se determină după regulile dreptului internațional privat și

2. Capacitatea de a se obliga prin cambii (articolul 95.²⁾)

Trecând la subiectul ce ne-am propus să tratăm constatăm că judecătorul român se poate găsi în fața următoarelor ipoteze:

1. Cambie trasă în străinătate;
2. Cambie plătită în străinătate;
3. Cambie pe care figurează declarațiuni (obligațiuni) asumate în străinătate, cum sunt: acceptarea pentru onoare, girul, avalul,
4. Cel obligat este străin,
5. Toate părțile sunt naționali.
6. Acte de conservare dresate în străinătate ca: înfățișarea, notificarea, protestul.

La aprecierea tuturor acestora se va porni de la principiul: locus regit actum. (art. 96 alin. I.³⁾)

În ipotezele de la 1-5 aplicarea acestui principiu va suferi uneori excepții, iar în ipoteza de la 6. se va aplica, fără excepție legea locului unde s'a făcut actul.

În virtutea acestui principiu: o cambie trasă

cărui aparține. Străinul incapabil după legea țării lui, nu are dreptul să invoace incapacitatea, dacă legea, locului unde el s'a obligat consideră asemenea obligațiuni valabile. Art. 5. Condițiunile de formă esențiale unei cambii sau unei obligațiuni cambiale se determină după legea locului unde au luat ființă. Nulitatea pentru vicii de formă proclamată de legea locului nu influențează validitatea obligațiunilor cambiale luate ulterior în țară, dacă legea română nu prevede nulitatea lor pentru acele vicii. Dacă părțile contractante aparțin aceluiaș stat, ele se obligă cambial în mod valabil, îndeplinind în străinătate chiar numai formele țării lor. Cambia nu poate fi anulată în România din cauza neobservării legilor fiscale ale țării unde a fost trasă sau emisă. Art. 6. Formele necesare pentru păstrarea sau exercitarea drepturilor derivând din cambie se determină după legea locului în vigoare în acel moment.

²⁾ Legea cambială din Transilvania din 1876 art. 95. Capacitatea de a se obliga prin cambii a străinilor va fi soluționată de regulă potrivit legilor acelei țări, căreia aparține, în calitate de supus, debitorul cambial. Dar străinul care potrivit legilor țării sale este incapabil de a se obliga prin cambii este răspunzător de obligațiunea cambială contractată în țară, dacă potrivit acestei legi are capacitatea de a se obliga prin cambii.

³⁾ Art. 96 alin. I. Clauzele esențiale ale cambiilor și condițiunile legale ale declarațiunilor cambiale cari au luat naștere în străinătate se vor examina potrivit legilor locului în care au luat ființă,

(sau un bilet la ordin emis) în străinătate trebuie să cuprindă condițiile de formă esențială prescris de legile acelei țări. Astfel o trată creiată în Vechiul Regat (regulele dreptului internațional privat fiind aplicabile și în dreptul interprovincial) trebuie considerată nulă și de instanțele din Ardeal, dacă numele sau firma primitivului nu au fost inserate într-nsă dela facerea ei, sau: o trată, care a luat ființă în Anglia este valabilă și în Ardeal, deși este trasă la purtător dacă îndeplinește celelalte condițiuni de formă cerute de legea cambială engleză; sau: o cambie trasă în Franța care este nulă și în senzul legii din Transilvania, dacă nu cuprinde clauza „valeur fournie“, valoarea livrată, adică cauza obligațiunii cambiale. În asemenea ipoteze condițiunile legii din Transilvania pot fi sau nu îndeplinite integral sau parțial, aceasta nu are nici o importanță, totul e să fie îndeplinite condițiile de formă a le legii locului de emisiune. La această regulă sunt două excepțiuni și anume:

1. Când, mai târziu, s'au inserat în Transilvania, pe o cambie emisă în străinătate unele declarațiuni (obligațiuni), acestea sunt valabile conform legii din Transilvania, chiar dacă potrivit legii țării de emisiune, ele ar fi nule, dar acestea numai în cazul când mențiunile făcute în străinătate sunt în concordanță cu cerințele legii noastre: articolul 96, aliniatul II.⁴⁾

2. Mențiunile făcute pe o cambie emisă în străinătate, chiar contrar acelei legi, dar cu respectarea legii noastre, prin cari se obligă, unul față de altul, doi indigeni sunt valabile și produc efecte cambiale, art. 96, alin. III.⁵⁾

În codul comercial român nu sunt dispozițiuni analoge și potrivit art. 1. urmează a se face aplicarea regulilor art. 2, din codul civil. Acest text enunță, în caz de conflict de legi în materie de contracte, acelaș principiu universal despre care am vorbit, nu prevede, însă, dacă, în privința actelor făcute de naționali în străinătate, se face vre-o excepție. După dl. I. Fintescu (Cambie. vol. I. pag. 119) soluțiunea din dreptul german, care este la fel cu cea din legea cambială din Transilvania, ar fi identică și pentru dreptul român. Cum am spus, de lege ferenda, vom avea dispozițiunile dreptului germanic pentru întreaga țară, dacă articolele menționate din anteproiectul legii cambiale vor trece prin parlament neschimbate.

În ce privește actele cambiale izolate, chestiunea este mai simplă chiar decât cea privind emiterea cambiei. Despre unele am vorbit, implicit, cu

⁴⁾ Art. 96 alin. III. Dar dacă declarațiunile cambiale, cari au luat ființă în străinătate se potrivesc dispozițiunilor legii țării, validitatea juridică a declarațiunilor cambiale, ce au luat ființă în țară și au fost trecute mai târziu pe cambie nu poate fi atacată potrivit dispozițiunilor legii străine.

⁵⁾ Art. 96 alin. III. Produc efecte de drept cambial și declarațiunile cambiale, cari iau naștere în străinătate, dar între supuși ai țării, chiar dacă corespund numai dispozițiunilor legii acestei țării,

ocazia arătării excepțiunilor din art. 96 alin. II. și III.

Afară de acelea, ori ce obligațiune cambială, care a luat naștere în străinătate trebuie judecată după regulele statornicite de legile țării respective; ea poate fi în contradicere cu legea din Transilvania, dar nu poate fi decât în conformitate cu acele legi.

În privința actelor ce se fac pentru conservarea acțiunii cambiale în străinătate principiul „locus regit actum“ nu suferă nici o excepțiune. Este și firește pentru că excepția din art. 96, alin. II, nu poate găsi situații imaginabile, iar cea din alin. III nu poate fi aplicată în practică, deoarece: cari funcționari ai țării străine ar consimți să drezeze, spre pildă, protestul, după altă lege decât după cea a țării lor? Dar ori cum ar fi și chiar dacă s'ar putea face ceva, asemenea acte ar fi nule, dacă nu ar fi făcute strict potrivit cu legea străină, legea fiind categorică (art. 97).⁶⁾

Ioan I. Predovicu

Marfă dată în comision. Obligațiunile comitentului. Cum trebuiesc îndeplinite. Lipsă de diligență.

Daune. Art. 369 și 377 C. C.

Art. 377 c. com. Ardeal dispune că comitentul este dator a restitui comisionarului toate cheltuielile făcute de acesta în interesul afacerii.

Pentru existența acestor obligațiuni din partea comitentului, art. 369 acelaș cod., prevede că comisionarul este și el obligat la rândul său să procedă la realizarea actului cu diligența unui bun comerciant potrivit intereselor comitentului și în interesul mandatului primit.

În speță, s'a constatat de către Curte că recurentul nu a procedat cu grija unui comerciant diligent, de oarece din scrisorile adresate intimitei a afirmat lucruri cari puteau induce în eroare pe cel mai diligent și prudent comerciant comunicând intimitei că marfa nu era prohibită la import.

Deci numai din vina recurentei s'a pricinuit cheltueli cu reexpedierea vagonului.

Astfel fiind, bine Curtea de Apel a exonerat pe intimată de plata acestei sume, necomițând în acest fel violarea texttelor invocate, motivul de casare nefiind întemeiat.

Cas. III, dec. 955 din 14 Iunie 1930.)

Faliment. Curator. Taxe și cheltueli achitate de curator. Dreptul instanței de a le reduce. Recurs. Casare cu trimitere. Obligațiunea instanței de trimitere de a se conforma deciziunii de drept a Inaltei Curți. Art. 103 l. falimentului. Art. 54 l. C. de Cas.

Potrivit dispozițiunilor art. 103 din legea falimentului, aplicabil în Transilvania, instanțele de judecată sunt datoare ca să examineze punct cu

⁶⁾ Art. 97. Condițiunile de formă a le actelor dresate în străinătate pentru valorificarea sau conservarea drepturilor cambiale vor fi examinate după prescripțiunile legilor locului unde au fost dresate.

punct toate taxele și cheltuelile pretinse de curatorul masei falimentului, fiind obligate ca să le reducă, dacă le găsec prea urcate, întrucât *curatorul nu poate să solicite decât numai acele cheltueli, care au fost făcute în mod evident în interesul masei falimentului și care să reprezinte într'adevăr atât răsplata ostenețelor sale cât și rezultatul serviciilor pe care el le-a făcut în mod efectiv prin însărcinarea ce a primit.*

În conformitate atât cu dispozițiunile art. 543 al. 3 pr. civ. ard. cât și cu dispozițiunile art. 54 al. I din legea Curții de Casație, *deciziunile Inaltei Curți sunt obligatorii pentru instanțele de fond, care sunt totdeauna datoare ca să se conforme în totul punctului de vedere arătat de Curtea de Casație sub sancțiunea prescrisă, în caz de neconformare, de alin. II al art. 54.*

Întrucât însă în speță, Curtea de Apel nu a procedat precum s'a arătat mai sus la stabilirea cheltuelilor de judecată și nu a satisfăcut încă până acum dispozițiunile deciziei de trimitere a acestei Inalte Curți, a comis o nemotivare și o violare a art. 543 din pr. civ. ar. precum și o violare a art. 54 din legea Curții de Casație, așa, că recursul fiind fondat, cată a fi admis, urmând ca procesul să fie trimis Curții de Apel spre o nouă judecată, conform normelor arătate mai sus, sub sancțiunea art. 54 al. II al legii Curții de Casație în caz de neconformare.

Cas. III, dec. 899 din 4 Iunie 1930.)

Jurisprudențe penale

CURTEA DE APEL CLUJ SECȚIA DE VACANȚA

Nr. P. III. 2087/1931.

DECIZIUNE

S'a luat în discuție recursul declarat de apărătorii dr. Dezideriu Feher și dr. Maximilian Klein în contra deciziei Tribunalului Cluj secția III-a, Nr. 1424/1930, pronunțată în ziua de 9 Iulie 1931 și prin care în baza art. 141 al. II, comb. cu art. 150 pr. penală ardeleană a emis mandat de arestare contra acuzatului C. S.

Curtea

Asupra acestui recurs.

Având în vedere deciziunea Tribunalului Cluj și motivele prin care s'a întemeiat Tribunalul pentru legitimarea emiterii mandatului de arestare în contra acuzatului C. S.

Având în vedere ca Curtea găsește de juste și întemeiate motivele Tribunalului și că prin această procedare Tribunalul nu a violat dispozițiunile legii. Că din contra găsește că din împrejurările de fapt în cari s'a comportat acuzatul dăunând justiția făcând imposibilă judecarea urmea-

ză ca s'a făcut o justă aplicare a legii, și ca atare Curte a trebuit să respingă recursul.

Pentru această motive.

Decide

Respinge ca nefondat recursul declarat în contra deciziei Tribunalului Cluj, secția III-a, Nr. 1424/1930, pronunțată în ziua de 9 Iulie 1931, pe care o confirmă.

ADNOTARE.

Procedura penală maghiară conf. § 302 spre deosebire de procedura penală română nu cunoștea judecarea unui înfractor în lipsă, decât în cazul când fapta pentru care cineva era trimis înaintea instanțelor represive, atrăgea numai o pedeapsă pecuniară (§ 540 pr. p.).

Acest mod de împărțire al dreptății nu a dat loc la nici o dificultate în aplicațiunea ei practică, decât din ziua când sau introdus în Ardeal pentru parchet, instrucție și cameră de punere sub acuzare; dispozițiunile corespunzătoare din pr. penală română, abrogându-se o parte din textele maghiare.

În adevăr deși pr. penală maghiară oprea ca cineva să fie judecat în lipsă, tinzându-se prin aceasta către o justiție cât mai ideală s'a pus la adăpost de eventuale eludări ale acestei dispozițiunii și a prevăzut în mod categoric că dacă inculpatul a fugit, ori s'a ascuns cu scopul de a se sustrage pedepsei, nu se prezintă când este citat și contra lui s'a dat mandat de aducere, este temere că va fugi, n'are locuință statornică, sau existența sigură, poate fi arestat conf. § 150 pr. p. înainte de a se pași la judecarea procesului de către Tribunal.

Pentru judecătoriile de ocol care și ele erau oprite să judece în lipsa inculpatului când fapta atrăgea pedeapsă privativă de libertate s'a prevăzut în § 536 pr. p. că arestul preventiv are loc numai pentru infracțiuni care se pedepsesc cu pedeapsă privativă de libertate și numai în virtutea § 141 pct. II, IV ori V dar și în acest caz numai dacă în contra inculpatului s'a fvit o bănuială foarte temeinică sau dacă este condamnat și a făcut apel contra sentinței. Claritatea textelor ne scutește de orice comentariu și arată precis că atât judecătoriile cât și Tribunalele puteau aresta preventiv pe înfractorii care nu se prezentau la ordinul autorității, constituite în stat. Imediat după introducerea în Ardeal a dispozițiilor din pr. penală română referitoare la parchet, instrucție și cameră de punere sub acuzare s'a obiectat că judecătorul fondului numai poate aresta preventiv, cum o facea până acuma, căci acest drept îl are conform normelor generale de pr. penală română numai judecătorul de instrucție, astfel că facultatea ce o adusesse până în acest moment cade dela sine, urmând a se emite contra celui ce trebuie judecat numai mandat de aducere.

Neținându-se seamă de fundamentala deose-

bire între cele două sisteme român și maghiar argumentarea a prins și toate instanțele de judecată din Ardeal au renunțat — de altfel în mod greșit — a mai face aplicația § 150 sau 536 pr. p. când aveau de judecat procese în care înfractorii nu se prezentau și s'au mărginit a emite numai mandate de aducere care încet, încet și-au pierdut eficacitatea într'u cât inculpatul nici odata nu poate fi adus, în schimb însă purtându-se pe drumuri maratorii, singuri contra cărora aveau eficacitate mandatele de aducere, pentru ca purtați pe jos cale de de 50—60 km. când ajungeau înaintea instanței să audă că procesul se amână fiindcă inculpatul nu s'a prezentat și trebuind să vie pentru un alt termen, de altfel și acela, fără rezultat și așa mai departe, până când din fericire pentru ei procesul era scos de pe rol pentru a se da mandat de executare care în cele mai multe cazuri se termina cu închiderea procedurii, cel absent neputând fi găsit.

O serie întreagă de înfractori având pe capul lor tot fel de fapte, unele mai infamante decât altele au profitat în acest mod de concepțiile ce și făcuseră loc în practică, ca să se sustragă pedepsei, zdruncinând încrederea justițiabililor în materie de represiune, iar mai târziu dându-se ca primă de încurajare vinovaților amnistia.

Dacă în formă, interpretarea noii situații de drept creată prin introducerea în pr. penală maghiară a dispozițiilor din pr. penală română era sugestivă în fond, ea era greșită căci nu se putea desființa instituții din pr. p. maghiară necunoscute în pr. penală română ci numai acelea care aveau un corelativ în ambele legislațiuni și în nici un caz nu se puteau referi la chestiuni de atributul exclusiv al instanțelor de judecată.

Astfel în pr. penală română necunoscându-se sechestrul penal din pr. p. maghiară § 492 și urm. ar fi urmat ca odată cu introducerea noilor dispozițiuni din pr. p. rom. referitoare la instrucție parchet și cameră de punere sub acuzare, să cadă dela sine și sechestrul penal, dacă ne-am fi condus de logica de mai sus.

S'a întâmplat totuși ca unele instanțe să refuze sechestrul penal pe motiv că a fost desființat de art. 320 legea de organizare judecătorească, cea ce a determinat C. Cas. S. II, ca prin decizia Nr. 1862/1927 să decidă în modul următor:

„Considerând că din expunerea de motive a legii de organizare judecătorească, reese evident că prin disp. art. 320 din citate lege, s'a înțeles a se abroga numai unele părți ale pr. penale ardeleno privitoare la judecătoria de instrucție, care sunt contrari disp. cuprinse în cod de pr. penală română și nici decum să abroge dispozițiunile §§ 492 și 493 pr. p. m. privitor la sechestrul penal pe care pr. pen. română nici nu-l cunoaște. Că așa fiind și cum nu există nici vreun alt text de lege care să desființeze sechestrul penal disp. cuprinse în §§ 492 și 493 pr. p. m. sunt a se considera ca

existente și deci numai cu violarea legii camera de punere sub acuzare a decis contrariul.”

Dacă acesta a fost punctul cardinal și soluționarea diferitelor probleme de drept înaintea forului suprem, este neîndoelnic că după el trebuie să ne orientăm și să împăcăm diferitele probleme ivite din complexul noilor frământări impuse de evoluția naturală către care tind epocile post belice, definite cu totul de alte granițe decât cele vechi.

Nimeni nu s'a întrebat ce este de făcut ce trebuie creiat, dar toți au criticat un sistem sau altul ocolind imperativele categorice, care ar fi trebuit să strângă pe toți la un loc, ca un bloc de granit imposibil de fărâmițat.

Fie că ne aflăm în sistemul pr. penale române unde judecata poate avea loc în lipsa inculpatului fie în al pr. penale maghiare, unde ea cere prezența inculpatului cu arestarea lui în cazul când se sustrăgea, scopul era atins și societatea satisfăcută, iar dacă o nedumerire exista, se impunea întrebarea ce este de făcut?

Când legiuitorul a extins dispozițiunile procedurii penale române în Ardeal, un singur moment nu s'a gândit că prin această măsură a lui, va împiedica soluționarea proceselor, care cereau prezența inculpatului în instanța și a lăsat în picioare în ce privește desbaterea toate normele de drept care erau înscrise în procedura penală maghiară referitor la citarea inculpatului cu consecința ei naturală arestarea, în cazul când cel vizat s'ar fi dosit, sabotând justiția chestiuni de atributul exclusiv al instanțelor represive.

Un singur moment, dacă ar fi gândit altfel legiuitorul, trebuia s'o spună răspicat, că dacă arestul preventiv nu-l mai poate ordona decât judele instructor și judecarea proceselor penale în Ardeal se poate face în lipsa inculpatului, fiindcă nu este de presupus că nu cunoștea deosebirea fundamentală în această privință în cele două proceduri.

Conceptiile care au prezidat până acum în direcția că în Ardeal judecătorul fondului nu mai poate aresta preventiv, cad nu numai în virtutea motivelor mai sus expuse, dar și pe baza jurisprudenței care nu a întârziat să vie, punând o stavilă amănărilor la infinit ale proceselor penale.

Cu decizia Nr. 1923 din 20 Dec. 1930 Curtea Ap. Brașov S. II hotărăște că după disp. § 150 pr. p. maghiară închisoarea preventivă o ordonă și instanța de judecată când potrivit § 148 pr. p. învinuitul pus sub acuzarea temeinică a unei crime sau delict, caută să se sustragă urmăririi, se ascunde sau nu se prezintă la judecată.

Idem Trib. Cluj S. IV în dos. Nr. 2314/1930 hotărăște înainte de desbaterea fondului arestarea unui învinuit acuzat de crima de furt care deși fusese citat în regula nu s'a prezentat: deci-

ziune care fiind atacată cu recurs la C. Apel a fost menținută în totul pe baza aceluiași motive expuse de Tribunal. (C. Ap. Cluj, S. II, decizia 1827/1931.)

Idem, Trib. Cluj, S. III. dos. 1424/1930 arestază pe un învinuit acuzat de o crimă, care în mod continu s'a sustras judecătorei, decizie care fiind atacată cu recurs este menținută în totul de C. de Apel (Decizia Nr. 2087/1931, Secția Vacanța) și pe care o adnotăm.

Din expunerea mai sus făcută cred că numai poate rămâne nici o umbră de îndoială asupra facultății integrale și neștirbită de modificările introduse în pr. penală maghiară, că atât la judecătoreie cât și la Tribunal judecătorul poate aresta preventiv pe un inculpat până la terminarea procesului penal, când constată că citările și mandatele de aducere rămân fără efect, spre a nu se mai purta martori pe drum mai ales în timpurile de azi când greutățile vieții sunt atât de mari și pentru ca sancțiunile contra celor vinovați să nu întârzie prea mult.

Ion Viorean,
magistrat.

Jurisprudențe procedurate

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I.

Audiența de la 8 Octombrie 1929

Președinția d-lui V. TATARU, Consilier

S. A. „Astra” din Arad cu văduva lui Enric Varga
Decizia Nr. 2151

Hotărâri judecătorești. Hotărâri cu termen. Admisibilitatea lor în drept. Dreptul părâtului de a cere că, dacă situația avută în vedere la data pronunțării va fi legalmente modificată la ajungerea termenului, hotărârea să fie supusă acestei condiții. Aplicare la legea chiriilor din 1927. Art. 2, 3, 10 și 36 din această lege. Hotărâre condiționată admisă de principiile de procedură.

Având în vedere sentința atacată, din care se constată: că soc. Astra în calitate de proprietară a chemat jud. mixtă Arad, pe intimata văduva lui Enric Varga, în calitate de chiriașă, a apartamentului situat în orașul Arad, Str. Nicolae Grigorescu Nr. 34. pentru a fi obligată să evacueze acest imobil, la termenul de 1 Mai 1929, când expiră prelungirea contractului de închiriere: că această acțiune a fost pornită pe art. 36 legea chiriilor din 1927.

Că cererea recurentei a fost admisă de către judecătoreie, potrivit art. 36 legea chiriilor din 1927 sub rezerva că intimata să poată beneficia de prelungirea, ce eventuale ar fi acordată de o nouă lege, și în același timp s'a admit ca intimata să evacueze imobilul, după 15 zile dela data expirării contractului.

Că în contra acestei cărți, recurenta a făcut

apel, la Trib. Arad, care a admis apelul în parte, obligând pe intimată să evacueze apartamentul ocupat în ziua de 1 Mai 1929, data când expiră contractul de închiriere, fără să-i mai acorde cele 15 zile păsuire, însă tot cu rezerva unei noi prelungiri a închirierii ce eventual ar acorda-o o nouă lege.

Că prin motivele de casare recurenta se plânge că greșit instanța de fond, a admis evacuarea, cu rezerva unei noi prelungiri a contractului de închiriere, deoarece în drept, nu sunt posibile, hotărârile condiționale.

Considerând că potrivit art. 36 din legea chiriilor dela 1927, proprietarul al cărui chiriaș urmează a fi evacuat în conf. cu art. 2—3 și 10, poate introduce acțiune de evacuare, după promulgarea acestei legi, chiar înainte de datele la care expiră prelungirea contractelor de închiriere.

Că acest avantaju a fost acordat proprietarilor pentru că în caz de refuz al chiriașului de a evacua imobilul închiriat, la termenul prevăzut de lege, să nu fie nevoit a-l chema în judecată, dela acea dată înainte și astfel în tot timpul cât va dura litigiul să nu poată beneficia de favoarea acordată de lege aceia de a-și recăpăta imobilul închiriat.

Considerând că hotărârile acestea date conf. art. 36 legea chiriilor, sunt niște hotărâri cu termen, menite să nu producă nici un efect decât dela o dată anume determinată, și cum ele sunt pronunțate în vederea unei situațiuni viitoare, care până la ajungerea termenului, poate fi schimbată de o nouă lege a chiriilor, îndertățește pe chiriașii arătați de art. 36, să ceară ca hotărârea ce se va da să fie supusă condițiunei, ca situația actuală avută în vedere de instanța care a pronunțat hotărârea cu termen, să nu fie modificată până la ajungerea termenului, de o altă lege.

Că la această cerere a chiriașilor de a se da o hotărâre condițională, nu se opune principiile de procedură, potrivit cărora aceste hotărâri sunt posibile, deoarece ele ca și cele necondiționate, capătă autoritatea lucrului judecat, putând fi astfel duse la îndeplinire însă cu rezerva, că această autoritate rămâne legată de îndeplinirea condițiunei sub care a fost dată, urmând ca în cazul când condițiunea nu se îndeplinește, hotărârea să fie considerată ca inexistentă.

Că dreptul de evacuare al chiriașilor hotărât după art. 36, fiind presupus ca recunoscut numai cu condițiunea ca o nouă lege, să nu prelungească contractul de închiriere al cărui titular a fost obligat înainte de expirarea lui, să evacueze la termenul fixat prin lege, imobilul ce-l ocupa în baza unui astfel de contract, urmează că acest drept în momentul când s'a dat hotărârea cu termen, era un drept supus condițiuni ca să nu fie schimbat de o nouă lege, care să prelungească termenul de evacuare; că deci această situațiune probabilă motivează admiterea acțiunei proprietarului, condiționată însă de împrejurarea ca o nouă lege să

nu acorde chiriei, un termen peste cel acordat legea veche; că astfel fiind, recursul de față devine nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

* * *

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA I-a

No. C. I. 2950/42/1931.

Introducerea apelului la instanță. — Primirea făcută de șeful instanței anterior înregistrării. - Apelul în termen față de primirea șefului judecător, tardiv față de înregistrare. - De când trebuie socotit ca intrat regulat apelul. - Regulamentul interior al instanței. Art. 480, 481, 316 și 447 P. civ.

În contra sentinței Tribunalului Hunedoara S. III. prin care s'a respins ca tardiv apelul făcut de pârâțul Ministerul Instrucțiuni, pârâțul a făcut recurs cerând casarea sentinței pe următoarele motive.

Violarea art. 447, 480, 481 P. c. săvârșită prin aceea, că Tribunalul a respins apelul ca tardiv deși acesta a fost introdus în scris primei instanțe în ziua de 8 Octombrie 1930, deci în termen legal de 15 zile, ca rezultă din mențiunea de primire pusă pe apel de judecătorul șef al instanței.

Violarea art. 270 P. c. săvârșită prin aceea, că n'a cumpănit veritatea tuturor afirmațiilor, n'a discutat proba făcută cu certificatul Postei ne arătând de ce înlătură aceasta probă și de unde conchide, că apelul s'a înregistrat la 13 oct., când cifra 1 este stearsă.

Exces de putere și nemotivare pentru că s'a respins apelul fără să se arate textele de lege, ori principiile de drept, pe care se întemeiază sentința.

Reclamanta a cerut respingerea recursului ca nefondat și cheltueli.

Având în vedere, că din actele dela dosar se poate constata, că pârâțul Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor a introdus un apel contra sentinței Judecătoriei Brad No. 4370/1929—13 pronunțată la 25 Septembrie 1930, că Tribunalul Hunedoara S. III cu sentința No. Ca. III. 7400/1930 din 22 Mai 1931 a respins ca tardiv acest apel constatând, că a fost introdus numai la 13 Oct. 1930, deci peste termenul legal de apel de 15 zile și că primirea de „3 Oct. 1930“ semnată de șeful judecătoriei pe petiția de apel nu poate constitui o dovadă oficială în privința datei intrării apelului, ci numai registru de intrare.

Având în vedere, că în conformitate cu art. 480, 481 Proc. civ. termenul de apel în procedura judecătoriei de ocoale este de 15 zile și se va socoti dela pronunțare, iar față de partea care nu a fost prezentă la desbaterea orală premergătoare aducerii sentinței dela înmânarea acesteia și că apelul trebuie înaintat la prima instanță.

Că din comparația acestor taxe de lege rezultă, că apelul părții atunci este introdus în timpul legal dacă s'a înaintat în termen de 15 zile primei instanțe, care a judecat afacerea.

Că deși este normă de drept consacrată prin regulamentul serviciului interior, că toate petiții-

nile introduse de părți trebuie înregistrate într'un registru de intrare, care fiind un document public face dovadă deplină în privința datei intrării, însă nu rezultă nici din legea Procedurii civile, nici din acest regulament, că operațiunea de înregistrare ar fi unicul mijloc prin care s'ar putea constata intrarea în termen a căilor de atac, ci în acest scop în conformitate cu art. 316 din P. c. se pot utiliza ori ce probe chiar și față de registru de intrare pentru a se dovedi, că la ce dată a intrat la instanță calea de atac introdusă de parte.

Că puterea probatorie a înregistrării s'ar putea ridica eventual dacă vre-o dispozițiune legală ar obliga partea, ca să depună apelul la grefă, ori dispozițiunea legii accelerării care dispune în acest sens se aplică numai apelurilor declarate contra sentințelor Tribunalului, nu și cărților de judecată ale judecătorilor, că astfel rămâne ca normă că partea trebuie să introducă apelul la prima instanță și întrucât a fost preluat de șeful instanței și acesta a făcut vre-o mențiune de primire pe petiția de apel, aceasta mențiune constituie o probă suficientă în privința datei intrării chiar și atunci când înregistrarea s'a operat ulterior, pentru că omiterea înregistrării, sau înregistrarea ulterioară nu poate aduce părții nici un prejudiciu și ca urmare din cauza acestora nu se poate stabili omisiunea unui termen, care în conformitate cu art. 447 P. c. subverzează numai atunci, dacă înăuntrul acestia partea nu îndeplinește actul de procedură, ori în speță caz nu se poate imputa părții nici o omisiune.

Considerând, că apelul pârâțului a fost trimis prin poștă la judecătoria rurală Brad, unde a sosit la 2 Octombrie 1930 și a fost preluat de șeful instanței, care a scris pe apel că l-a primit la 3 Oct. 1930 punându-și și semnătura sa ca drept dovadă a primirii.

Considerând, că dela data pronunțării sentinței ce a avut loc la 25 Septembrie 1930 până la data de 3 Oct. 1930 când a intrat la instanță apelul pârâțului nu a expirat termenul de 15 zile prevăzut de art. 480 P. c.

Că astfel nu i se poate opune părții, că a omis termenul de apel, pentru că actul de procedură la îndeplinit în timp legal.

Considerând, că în atare împrejurări este indiferent, că înregistrarea apelului s'a făcut la data de 13 Oct. 1930, care operațiune a întârziat din motive necunoscute, în consecință instanța de apel constatând tardivitatea apelului a făcut o rea aplicare a legii violând dispozițiunile art. 447 și 481 P. c. săvârșind totodată și o omisiune esențială prin aceea că nu s'a pronunțat asupra unui mijloc de apărare și asupra unei probe esențiale în cauză și anume asupra împrejurării că când a sosit prin poștă apelul la jud. Brad și asupra adresei Regiei Autonome a poștelor, care dă deslășirea în aceasta privință, dând astfel a sentință casabilă.

Pentru aceste motive Curtea, a casat sentința Tribunalului conform dispozitivului și pe reclamantă a obligat-o la plata cheltuelilor de recurs.

Cluj, la 16 Decembrie 1931.

Președinte: ss. Mănescu. Raportor: ss. I. Mușan. Votant: ss. M. Balașan. Grefier: ss. V. Doboșan.

* * *

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA III

No. C. III. 1880/44/931.

— *Justificare în recurs.* — *Inadmisibilitatea ei.* — *Art. 44 și 64 din legea accelerată. Art. 46 al. II L. Curții de Casație. Art. 451 și urm. și 538 din Pr. Ard.*

M o t i v e:

Impotriva deciziei Nr. C. III. 1880/931 din 11 Noembrie 1931 pronunțată de Curtea de Apel Cluj, secția III prin care s'a respins recursul în casare al pârâtului ca *nesusținut*, acesta introduce cerere de justificare pe motiv că fără vina sa a scăpat termenul de desbatere.

Având în vedere că justificarea prevăzută de art. 451 și următor din Proc. civ. ardeleană este aceeași cale de atac a unei decizii ca și opoziția cunoscută de procedura română a Vechiului Regat.

Având în vedere că în conformitate cu dispozițiile art. 44 din legea accelerării judecăților, deciziunile Curților se pronunță *fără drept de opoziție*.

Având în vedere, că potrivit dispozițiilor art. 64 din aceeași lege, recursurile înaintate Curților de Apel, ca instanțe de casare vor fi cercetate și judecate în totul după normele procedurale prevăzute în legea Curții de Casație;

Considerând că prin dispozițiile art. 46 alin. II din legea Inalte Curți de Casație și Justiție se spune categoric, că în toate recursurile fără nici o excepție Curtea va examina mijloacele de casare și în lipsa recurentului, cu condițiunea ca recurentul să comunice Curții că înțelege ași susține recursul pe temeiul motivelor scrise, depuse la dosar și că în lipsă acestei comunicări din partea recurentului, recursul va fi respins ca *nesusținut*;

Considerând că dacă s'a acordat recurentului facultatea să i se soluționeze recursul și în lipsa sa, legea i-a pus totuși obligațiunea să arate în scris, că înțelege să-și susțină recursul pe temeiul motivelor scrise, depuse la dosar, sancționându-se neconformarea cu respingerea recursului ca *nesusținut, fără alta posibilitate de reformare* întrucât recurentului i-a lipsit diligența necesară de a preîntâmpina evenimentele posibil a se întâmpla;

Considerând deci că *legea organică a Inaltei Curți prin dispozițiunile arătate mai sus nu acceptă justificarea în materie de recurs în casare și că deci justificarea este inadmisibilă în drept*;

Considerând că prin dispozițiunile din legea Inaltei Curți s'au abrogat în procedura de recurs, normele de justificare din proc. civ. ardeleană;

Având în vedere că *în procedura civilă ardeleană există dispozițiuni categorice în art. 538 în care se prevede că absența părților sau a uneia*

din părți citate în mod legal, nu împiedică rezolvarea recursului și că pe motivul absenței de la desbatere nu se poate cere justificarea, adică în speță pentru scăparea termenului de desbatere în recurs nici procedura civilă ardeleană nu admite justificarea și astfel cererea justifică este neîntemeiată și inadmisibilă.

Pentru aceste considerente Curtea a hotărât în sensul dispozitivului.

Cluj la 21 Dec. 1931.

Președinte: Victor Popp ss. Consilier: Dr. Kerner ss. Votant: Voitescu ss. Grefier: Hurghis ss.

Jurisprudențe la legi speciale

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. III DECIZIUNEA FISCALĂ NO. 212

din 23 Octombrie 1931

(Președinția d-lui A. Bogdan, președinte; membrii prezenți, d-nii consilieri: Const. Cătuneanu și Coman Neagoescu.)

Taxa de 2% asupra venitului net al imobilelor urbane. - Imobile clădite și terenuri virane. - Se aplică taxa de 2% și asupra terenurilor virane? - Art. 48 alin. 1 al legii din 16 Aprilie 1927 pentru prelungirea contractelor de închiriere.

Având în vedere că, prin motivele de recurs, se susține că prin exces de putere și cu violarea și greșita interpretare a art. 48 alin. 1 al legii pentru prelungirea contractelor de închiriere din 16 Aprilie 1927, Tribunalul a socotit că numai la imobilele clădite se aplică taxa de 2%, întrucât textul legii nu face distincțiune între imobilele clădite și neclădite;

Considerând că prin art. 48 alin. 1 din legea pentru prelungirea contractelor de închiriere din 1927, s'a înființat asupra imobilelor urbane o taxă de 2%, care se va percepe din venitul net al imobilului, fondul rezultat din această taxă servind pentru ajutorarea plății chiriilor funcționarilor și pensionarilor, iar prin aliniatul ultim se prevede că imobilele urbane destinate închirierii pentru locuințe, cari, în timp de 6 luni de la 23 Aprilie 1927 nu vor fi închiriate, vor fi supuse unui impozit funciar de 10 ori mai mare ca cel existent, dacă se va constata de Comisiunea de arbitri că chiria pretinsă este exagerată;

Având în vedere că *din examinarea acestui text de lege rezultă că legiuitorul n'a înțeles ca să supue legii și terenurile virane, nefiind vorba de prelungiri de contracte de închiriere pentru asemenea proprietăți, nici în legea din 16 Aprilie 1927, nici în legile cari în mod succesiv au avut drept obiect legiferarea acestui regim special*;

Că dealtfel scopul urmărit de legiuitorul prin aceste legi, a fost de a proteja pe chiriași asigurându-le un adăpost cu o chirie în raport cu mijlocul lor de plată, iar nu folosința unui teren viran;

Că în asemenea împrejurări, legea chiriilor din 1927 neaplicându-se terenurilor virane, bine și cu paza formelor legale s'a pronunțat sentința atacată, astfel că recursul privindu-se ca nefondat urmează a fi respins ca atare.

Respinge recursul.

**CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. III
DECIZIUNEA FISCALĂ NO. 231**

din 7 Noembrie 1931

(Președinția d-lui I. Dobrescu, consilier; membrii prezenți, d-nii consilieri: M. Possa și Coman Negoescu.)

Contravenție la legea timbrului. - Curgerea termenului de apel. - Formele comunicării proceselor-verbale de contravenție la legea timbrului. - Contravenient căzut în stare de faliment. - Comunicarea proceselor-verbale de contravenție prin organele administrative. - Se poate face valabil comunicarea prin Administratorul Financiar? - Art. 69 legea timbrului, art. 74, 75, 76 și 735 pr. civ.

Valabilitatea procesului-verbal de contravenție la legea timbrului. - Aprobarea de Ministerul de Finanțe. - Comunicarea unui proces-verbal de contravenție, fără mențiunea că e aprobat de Ministerul de Finanțe. - Comunicare neregulată. - Art. 69, 71 și 72 din legea timbrului.

Asupra recursului făcut de judecătorul sindic de pe lângă Tribunalul Ilfov în falimentul Societății Anonime „Magazinele Românești” în contra sentinței civile cu No. 955/1931 a Tribunalului Ilfov sec. IV, prin care s'a respins ca tardiv apelul introdus în potriua procesului verbal de contravenție la legea timbrului din 15 Mai 1931, încheiat de d-l impiegat D. Plăeșu din Direcțiunea Timbrului și Succesiunilor de Ministerul de Finanțe.

Având în vedere susținerile părților și actele de la dosar;

Având în vedere că Tribunalul, în urma incidentului ridicat de intimatul Ministerul de Finanțe, a respins ca tardiv apelul judecătorului Sindic în falimentul Societății Anonime „Magazinele Românești”, ca fiind făcut peste termenul de 20 zile dela comunicarea menționatului proces-verbal de contravenție, termen prevăzut de art. 72 din legea timbrului;

In ce privește primul motiv de casare:

Având în vedere că art. 69 din legea timbrului prescrie că o copie de pe procesul-verbal aprobat se va notifica contravenientului la domiciliul ori reședința sa, ori la ultimul său domiciliu cunoscut, prin organele administrative, potrivit regulelor de procedură civilă în vigoare;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 75 din proc. civilă, combinat cu art. 48 din Regulamentul Portăreilor, comunicarea, în cazul când actul de comunicat e adresat unei autorități, se face — pe lângă o adresă — sub luare de dovadă sau de dresare de proces-verbal, în caz când funcționarul însărcinat cu primirea actelor sau a corespondenței refuză primirea;

Considerând în speță, că deși comunicarea

s'a făcut prin Administratorul Financiar al Capitalei, sectorul II Negru, însă nu e valabilă, întrucât Administratorul Financiar nu e organ administrativ de înmânarea actelor judiciare, așa cum prevede legea și nu are calitatea să constate înmânarea lor;

Că așa fiind și cum acea comunicare este făcută și fără luare de dovadă sau dresare de proces verbal, s'a călcat dispozițiunile art. 75 pr. civilă, cari sunt sancționate în mod expres cu nulitatea de art. 76 din aceeași procedură civilă;

Că deci acest prim motiv de recurs este întemeiat.

In ce privește al doilea motiv de casare:

Având în vedere că prin acest motiv de recurs, contravenientul obiectează că în orice caz, comunicarea procesului-verbal de contravenție, a fost făcută neregulată, nulă și inexistentă, deoarece nu s'a comunicat acel proces-verbal aprobat de Ministerul de Finanțe așa cum prescrie art. 69 din legea timbrului, ci numai în copie fără aprobare, astfel că și din acest punct de vedere sentința atacată cu recurs ur mează să fie casată;

Având în vedere că și acest motiv, Curtea îl găsește întemeiat, întrucât art. 69 din legea timbrului, ultimele două aliniate, prevede în mod categoric că: *procesele verbale aprobate de Ministerul de Finanțe direct sau prin delegație au caracterul unei hotărâri de primă instanță, și că copie de pe procesul-verbal aprobat se va notifica contravenientului la domiciliul său sau reședința sa, ori la ultimul domiciliu cunoscut, prin organele administrative, potrivit regulelor de procedură civilă în vigoare;*

Ori, în speță, această formalitate n'a fost respectată pentru a curge termenul de apel, așa încât Tribunalul numai prin violarea și greșita interpretare a art. 69, 71 și 72 din legea timbrului a putut respinge cu tardiv apelul asupra căreia s'a dat sentința atacată cu recurs.

Că așa fiind recursul devine întemeiat și urmează a fi admis, și în consecință casându-se sentința atacată cu recurs, avoacă fondul, conform penultimului aliniat de sub art. 72 din legea timbrului, pentru judecarea căreia urmează a se fixa un termen.

Admite recursul.

**CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. III
DECIZIUNEA FISCALĂ NO. 169**

din 19 Septembrie 1931

(Președinția d-lui Ion M. Botez, consilier; membrii prezenți, d-nii consilieri: Al. Liciu și Coman Negoescu.)

Compunerea comisiei de apel. - Membru al comisiei de apel, care a făcut parte și din Comisiunea Specială de impunere care a stabilit impunerea apelată. - Judecător recuzabil. - Art. 78 legea contrib. dir. și art. 276 pt. 7 proc. civ.

Asupra recursului declarat în termen de Casa Grigore Capșa în contra deciziunii cu No. 1920 din 1 Iulie 1929 a Comisiunii II de Apeluri fiscale de pe lângă Ad-ția financiară a jud. Prahova, prin

care s'a admis în parte apelul introdus de Casa Grigore Capșa contra procesului-verbal de impunere No. 164/1929 și s'a redus venitul impozabil la lei 1,251.922 adăogând la beneficiul de lei 862.393, după registre, suma de lei 389.529, impozitele achitate în 1928 apărând de impozitul comercial suma de lei 371.967 ce va intra numai în calculul impozitului complimentar, fiind impusă la mobilier.

Având în vedere susținerile recurentului și pe cele ale delegatului fiscalului;

Având în vedere că recurenta mai înainte de a desvolta motivele de casare formulate prin petițiunea de recurs înreg. la Ad-ția financiară Prahova la No. 60.716 din 20 Iulie 1929, a desvoltat motivul de casare din suplimentul depus la 9 Martie 1931 în sensul că: *D-l Onescu care a făcut parte din Comisiunea de impunere a făcut parte și din Comisiunea de Apel*, deci violarea legii contribuțiilor directe în ce privește compunerea instanței și a cerut casarea pe acest motiv;

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs de recurentă, ca și din procesul-verbal cu No. 164 din 22 Martie 1929, se constată că d-l C. Onescu a luat parte atât la Comisiunea I specială de impunere, cât și la Comisiunea de Apel, în calitate de delegat al fiscalului;

Considerând că după dispozițiunile art. 276 pr. civilă, orice judecător va fi recuzat dacă a mai luat parte la această pricină ca judecător, arbitru sau expert;

Că prin urmare d-l C. Onescu, numai cu violarea acestei dispozițiuni a luat parte ca delegat al fiscalului și înaintea Comisiunei de Apel când în fapt era recuzabil;

Că așa fiind Comisiunea de Apel fiind rău constituită, deciziunea No. 1920 din 1 Iulie 1929 ce a pronunțat, nu este valabilă potrivit art. 78 al. e, din legea contribuțiilor directe și urmează a fi casată.

Admite recursul.

INFORMAȚIUNI

Din țară

— Dela baroul de Ilfov. Decanatul baroului de Ilfov — prin o circulară semnată de dl. decan Traian Alexandrescu — a comunicat tuturor instanțelor judecătorești, că conform legii nouă de organizare a corpului avocaților, stagiarii înscriși în barou, nu au dreptul să pledeze înaintea judecătorilor și tribunalelor de cât numai în virtutea unei delegațiuni speciale pentru fiecare proces dată de Asistența judiciară sau de avocatul pe lângă care își exercită stagiul.

În ceea ce privește notariatul, ultimul aliniat din art. 31 prevede că stagiarii nu pot face acte de notariat.

Această din urmă dispoziție este foarte importantă în aplicarea ei și trebuie urmărită cu toată rigurozitatea, deoarece actele ori legea pretinde la confecționarea lor participarea sau prezența unui avocat.

— Dela baroul de Ilfov. Decanatul baroului Ilfov, aduce la cunoștința membrilor baroului că în cazul când sunt puși în imposibilitate legală de a-și îndeplini oficial profesional și dacă colegii cari reprezintă partea adversă, se opun la o amânare solicitată, pot cere prin decanat conform art. 63 din legea corpului de avocați amânarea afacerii și substituirea printr'un alt coleg din barou.

— Noua lege a avocaților aduce modificare dispozițiilor din vechea lege relativ la procurile neștiutorilor de carte și anume. Neștiutorul de carte poate da procură punând degetul imprimat pe cerneală în prezența a doi martori. Avocatul trebuie să certifice semnarea prin punerea de deget și să ateste realitatea mandatului dat. În acelaș timp alături de semnătură, avocatul va pune data certificariei, pentru că această datare, va constitui o dată certă în fața Justiției.

— În Ianuarie anul acesta s'a împlinit 200 de ani de când s'a înființat magistratura românească în Moldova, ca urmare a dispozițiilor regulamentului organic decretat în 1831 de generalul rus Kisseleff.

— Conform art. 92 legea nouă a avocaților numai părțile interesate, mandatarii lor legali, avocații lor și stagiarii acestora au dreptul să studieze dosarele instanțelor judecătorești.

— Potrivit art. 54 din noua lege de procedură (accelerare) timbrele pentru citații, copii etc. se pot prezenta instanței lipite pe petiții, apeluri și recursuri. Pentru interesele și al părților și al instanței trebuie specificat anume, cât s'a lipit pentru petiție, apel, recurs, citații, etc.

Din străinătate

Către unificarea dreptului civil și comercial. O comisie franco-italiană cu sediul la Roma și prezidată de dnii Larnaude și Scialoja, au pus bazele unui proiect de cod internațional al contr. comerciale ca o urmare la proiectul de cod internațional al obligațiilor și contractelor de drept civil gata deja din 1927. Aceste două coduri, cari vor trebui să fie ratificate de guvernul francez și italian, sunt un pas înainte către unificarea legislațiilor civile și vor putea fi întinse și în alte țări.

— Noul cod penal Italian. Cea mai nouă reformă a codului penal este cea a codului penal Italian. Ea este în acelaș timp și cea mai importantă din câte s'au făcut în ultimul timp în această materie. De aceia și-a și găsit mulți imitatori.

După o muncă de șase ani condusă de însuși ministru de justiție, noul cod penal a fost pus în aplicare. Ministru de Justiție, dl. Alfredo Rocco atestă printr'un articol publicat în revista pariziană „Le Moi” că noua reformă a avut un bun rezultat.

Prin noua reformă s'a înlăturat pedeapsa cu moartea, s'a introdus multe masuri de siguranță publică, studiul asupra delictului a fost în deosebi luat mult în considerație. Delinvenților semi-anormali, în loc de însemnate circumstanțe ușurătoare li se acordă tratament de ordin medical. În măsurarea pedepselor, s'a dat o mare importanță gravității infracției cu reflex sociologic. În fine

împărțirea infracțiilor a fost condusă de vederile cele mai moderne.

— **Reforma codului penal spaniol.** Ministerul de Justiție din Spania a fixat modificările codului penal din 1870, actualment prea învechit în cele mai multe din părțile sale și aceasta în vederea promulgării unui cod nou cu cel mult patru sute articole.

Modificările sunt motivate de schimbarea regimului și de grija de a mai îndulci sistemul penal actual. În armonie cu noua constituție, s'au prevăzut pedepse pentru funcționarii din regiunile autonome, cari ar trata într'un mod pe cetățenii din provinciile lor, și în alt mod pe cetățenii din celelalte teritorii ale Spaniei, pe cei cari ar aplica în regiunile autonome legi cari sunt de competența guvernului central, pe cei cari ar persecuta pe un funcționar pentru opiniile sale politice.

Miniștrii cari ar cumula funcțiunea sa, cu altă însărcinare retribuită sunt, de asemeni, pasibili de urmărire judiciară.

Pedepsele în vigoare sunt ușurate. Pedepsa supremă și chir recluziunea perpetuă sunt suprimate. Privațiunea libertății, nu trebuie să depășească 30 ani. În aplicarea pedepselor, în caz de circumstanțe ușurătoare, judecătorii vor avea mai multă libertate pentru a-și arăta clemența lor; numărul circumstanțelor ușurătoare este sporit, iar căința este socotită susceptibilă de a micșora greșeala și pedeapsa. O inovație a codului reformat este crearea de pedepse severe, mergând până la închisoare și a unei amenzi de 50.000 pesetas pentru uzura fațișă sau deghizată.

Organizarea Justiției în Spania. Camerele (Cortes) constituante au aprobat artic. 96—103 din Constituție referitoare la organizarea justiției. Noua lege consacră independența puterii judiciare și inamovibilitatea judecătorilor și determină atribuțiunile Tribunalului suprem. Prezidentul acestei instituții ca și procurorul Republicii vor avea drept de vot în comisiunea parlamentară a justiției, fără ca acest privilegiu să le dea și prerogativele deputaților.

— **Anschluss-ul juridic austro-german.** Comisiunea finanțelor din consiliul național austriac a respins prin 12 voturi contra 11, o moțiune socialistă care cerea asimilarea legislației austriace asupra căsătoriei cu dreptul matrimonial german.

Legislația asupra căsătoriei în Persia. Parlamentul persan a votat o lege care reglementează situația femeiei măritate, situație care, până acum, era guvernată de obiceiul locului.

Ea nu desființează căsătoriile „temporare” dar instituie înscrierea obligatorie, pentru căsătoriile „definitive” într'un registru oficial la ministerul de justiție. Aceasta dispoziție permite femeiei, cerută în căsătorie, să știe dacă viitorul său soț mai are și alte soții; în afară de aceasta, ea va putea înscri în contractul de căsătorie clauze obligatorii care să-i apere demnitatea și viitorul ei căci această nouă lege tot nu surprimă bărbatului dreptul de a-și părăsi femeile, fie ele temporare, fie definitive.

Legi apărute

- Fixarea taxelor de împört a coletelor sosite prin calea ferată sau poștă (M. O. Nr. 5/7/I—1932.) 91
- Autorizarea Ministerului Agriculturi și Domeniilor de a efectua, proprietarilor expropriati, plățile arenzilor pe anul 1931 (M. O. Nr. 7/9/I—1932.) 122
- Modificarea legii privind executarea și finanțarea lucrărilor de infrastructură, necesare podurilor metalice (M. O. Nr. 7/9/I—1932.) 122
- Aranjament comercial între Regatul României și Republica Lituâniei (M. O. Nr. 8/11/I—1932.) 131—133
- Lege pentru monopolului cărților poștale ilustrate (M. O. Nr. 9/12/I—1932.) 147
- Prelungirea punerii în aplicare a legii asupra cumulului (M. O. Nr. 9/12/I—1932.) 147
- Fixarea indemnizației pentru delegațiuni (M. O. Nr. 9/12/I—1932.) 147—148
- Aplicarea legii monopolului asupra cărților poștale ilustrate. Decisiune. (M. O. Nr. 9/12/I—1932.) 148
- Treceri de comune la circumscripția judecătorei Galați mixtă (M. O. Nr. 11/14/I—1932.) 195
- Prelungirea termenului pentru înmatricularea firmelor (M. O. Nr. 12/15/I—1932.) 211
- Lege cu privire la autorizarea Casei Autonome a drumurilor de Stat ca să aducă unele modificări contractului de drumuri (M. O. Nr. 13/16/I—1932.) 248—249
- Trecerea comunelor Poșoga de Sus și Poșoga de Jos în circumscripția judec. Iara, jud. Turda (M. O. Nr. 13/16/I—1932.) 249
- Instrucțiuni pentru aplicarea legii impozitului excepțional asupra salariilor și tantiemelor funcționarilor particulari (M. O. Nr. 13/16/I—1932.) 253—260
- Regulamentul legii pentru organizarea caselor de economii (M. O. Nr. 14/18/I—932.) 293/306
- Regulamentul concursurilor pentru posturile de medici de spitale mixte și medici primari de specialitate (M. O. Nr. 15/19/I—1932.) 323—325

Judecătoria rurală Bocșa-Montană, județul Caraș

Nr. G. 2813—1931.

PUBLICAȚIUNE

Judecătoria rurală Bocșa-Montană, aduce la cunoștință publică, că pentru anularea următorului document și anume un titlu provizor Nr. 615 despre 10 acțiuni a 500 lei, dela Banca de Comerț și Industrie S. A. Bocșa-Montană a deschis procedura astăzi.

Invită deci pe posesorul susnumitului document ca în termen de un an socotit din ziua inserției a treia, a acestei publicațiuni în „Ardealul Juridic” și Drumul Nou”, ca să prezinte acestei judecătorei documentul original, căci la din contră, la repetata cere a petentului, documentul se va declara de anulat.

Bocșa-Montană, la 22 August 1931.

Judecător-Președinte (ss) P. D. Vasilescu. Grefier (ss) Baltescu. Pentru conformitate: (s) grefier indescifrabil.

» FRIGIDAIRE «

**Mai rece ca ghaia
Mai efțin ca ghața
Mai sănătos ca ghaia**

Frigul pentru nevoile casnice,
comerciale și industriale pro-
dus în mod automat pe cale
electrică. Pentru demonstrații
vă stă cu plăcere la dispoziție

AUTOMECANICA S. A. CLUJ

**Strada Regina Maria Nr. 10
Calea Dorobanților Nr. 18**

Reprezentanța generală:

Leonida & Co. S. A. din București

„Auto-Mecanica” S^ocietate Anonimă

Depozit de cauciucuri. Piese de schimb și accesorii **Str. Reg. Maria 10** Telefon 2-16 Cluj

Reprezentanța generală:

Garaje, benzină și ulei. Atelier de reparațiuni **Cal. Dorobanților 18**. Telefon 4-89 Cluj

Leonida & Co. București

Reprezentant al automobilelor

Chevrolet, Cadillac, La Salle, Pontiac și Oakland
renumitele uzini a lui General Motors